

Att Växa

Ett forum för samtal på Vibyskolan

*Skolan har i uppdrag att överföra grundläggande värden och främja elevernas lärande för att därigenom förbereda dem för att leva och verka i samhället.
Skolan ska förmedla de mer beständiga kunskaper som utgör den gemensamma referensram alla i samhället behöver.*

Skolan är en social och kulturell mötesplats som både har en möjlighet och ett ansvar för att stärka barn och ungdomars förmåga att leva sig in i andras villkor och värderingar.

Utdrag ur Läroplan för grundskolan samt för förskoleklassen och fritidshemmet (LGR 11)
kap 1 "Skolans värdegrund och uppdrag"

Inledning

Det finns olika saker som visar vilken typ av människa du är, detta kan vara yttre saker såsom kläder eller prylar men det finns något som många gånger är viktigare. Det inre, det som du tycker och tänker. Som barn och ungdom växer man oftast så att det knakar, både huvud, armar och fötter blir längre och bredare men man växer även i sina tankar. När man är tolv år tänker man inte likadant som när man var åtta år och när man är femton år tänker och tycker man inte som en tolvåring.

Med vår plan *Att växa* som följs av samtliga årskurser (F-9) ger vi eleverna ett forum och möjlighet att utveckla och pröva identiteter och uppfattningar i ett organiserat möte och samspel med klassen. Undervisningen ska ta tillvara olikheter och mångfald och på så sätt ge eleverna möjlighet att fördjupa sin förståelse för olika sätt att tänka och vara, stärka självkänslan genom att elever upplever delaktighet och gemenskap vilket i sin tur stärker gruppen. Forumtiden ger tid för att fördjupa klassens kunskaper och förmågor ytterligare samt att rikta innehåll efter individers och gruppens behov.

Genom att må bra och känna sig själv presterar man oftast bättre och lär sig mer.

Planering

Att Växa-planeringen startar med Första Skoldagen samt Lägerskola/Kick off-dagar vid varje läsårsuppstart för alla årskurser. Första skoldagen och Lägerskolan syftar båda till att ge gruppen en trygg och tydlig start med innehåll som ger förtroende och engagemang för året samt förutsättningar för kommunikation och goda relationer.

Terminen och läsåret delas upp i olika teman och ämnen för att enklare ringa in diskussionspunkter och aktiviteter. Ämnena kan exempelvis köras månadsvis. I samband med att årskursens ämnen presenteras för klassen ägnas en lektion i början av terminen till att eleverna får fundera och skriva ner vad de skulle vilja veta, diskutera och arbeta med inom respektive ämne, högt som lågt. På så sätt kan man som lärare sammanställa en lista på frågor och ”inkörsportar” som man sedan har att utgå ifrån under året. Elevernas delaktighet är viktig för att väcka intresset.

En gång i månaden genomförs ett **klassforum** i demokratisk ordning med ordförande för mötet samt sekreterare. Aktuella delar av det som klassen kommer fram till på mötet tas med till skolledningen i samband med Elevforum som också det hålls en gång i månaden.

I nedan teman kan det ingå mycket och det är upp till mentor/er och klassen hur behovet ser ut i gruppen och hur innehållet planeras. I planen finns förslag på frågeställningar som ni kan utgå ifrån när upplägg och övningar planeras. Teman och ämnen återkommer i olika årskurser och vinklas beroende på gruppens behov och ålder. I årskurs 4-9 finns det vissa bestämda perioder som ska hållas för att så sätt skapa en enhetlighet mellan klasser och årskurser samt följa de utvecklingsbehov som finns på skolan. I övrigt kan eleverna vara med och bestämma ordning på årets teman.

Planens teman är framtagna av skolans Elevhälsoteam och är baserade på resultat från klasskonferenser, Hälsosamtal (som hålls av skolsköterska), ”Om mig samtal” (som hålls av kurator) samt Trygghetskartläggningar. Av resultaten har det kunnat utläsas vilka områden och frågor som ofta kommer upp i vilka årskurser och att fastställa teman per årskurs gör ett förebyggande arbete möjligt och i som sin tur blir ett främjande hälsoarbete.

TEMAÖVERSIKT

- **Åk F-2:** Att vara kompis, Gruppen och Jag
- **Åk 3:** Att vara kompis, Framtiden och Omvärlden, På nätet
- **Åk 4-5:** Planering och Utveckling, På nätet, Att vara kompis, Gruppen och Jag, Kropp och Knopp, Framtiden och Omvärlden
- **Åk 6:** Planering och Utveckling, På nätet, Online, Kärnen och Relationer, Gruppen och Jag, Könroller, Framtiden och Omvärlden
- **Åk 7:** Planering och Utveckling, På nätet, Knopp och Kropp, Omvärlden, Gruppen och Jag, Självkänsla vs Självförtroende, Framtiden och Omvärlden
- **Åk 8:** Planering och Utveckling, Stress, På nätet, Framtiden och Omvärlden, Könroller, Gruppen och Jag
- **Åk 9:** Planering och Utveckling, Stress, Ekonomi, Identitet, Puss & Kram, Framtiden och Omvärlden

Årskurs F-2

En gång i månaden genomförs ett **Klassforum** i demokratisk ordning med ordförande för mötet samt sekreterare. Aktuella delar av det som klassen kommer fram till på mötet tas med till skolledningen i samband med **Elevforum** som också det hålls en gång i månaden.

Tema: Att vara kompis

Innehåll

Gruppdynamik, relationer, bästisar, gäng, innebörden av kränkande behandling och mobbing, åtgärder, Vibyskolans ordningsregler och åtgärdstrappa.

Förslag på frågeställningar

Hur ska en bra kompis vara?

Måste man ha en bästis?

Måste man vara kompis med någon som man inte tycker så mycket om?

Hur kan man förbättra sig och vara en bättre kompis?

Får en kompis skvallra?

Är det fel att tycka att en kompis är jobbig?

Är det fel att behöva ändra på en kompis sätt att vara om man tycker kompisens bär sig dumt åt?

En bra kompis ska inte vara dum och inte skratta när man gör illa sig, eller hur?

Måste man ha regler som kompisar eller räcker det med osagda regler?

Är ordspråket: Som man vill bli behandlad själv, ska man behandla andra, korrekt?

Tema: Gruppen och Jag

Innehåll

Gruppdynamik, relationer, olika roller i en grupp, satta roller, nya roller, att byta roll, konflikter, Vibyskolans ordningsregler och åtgärdstrappa. "Stopp min kropp" (Rädda Barnens material) och Allas lika värde/lika olika.

Förslag på frågeställningar

Vad är skillnaden mellan kränkande behandling, diskriminering, trakasserier och mobbing?

Varför förekommer kränkande behandling?

Varför förekommer mobbing?

Har "mobbare" dåligt självförtroende?

Tror du att "mobbare" ofta blivit mobbade själva?

Vad kan mobbing bero på?

Får "mobbbare" dåligt samvete eller känner sig ledsna när de har mobbat någon?

Bli man mobbad för att man inte vill vara som alla andra?

Vilken roll har jag i klassen?

Har jag olika roller i olika gruppen där jag ingår; familjen, laget, kompisgänget?

Vad kan man göra för att komma ur sin roll?

Hur kan jag göra för att inte hamna i konflikter?

Vad gör jag om jag hamnar i en konflikt?

När uppstår konflikter?

Årskurs 3

En gång i månaden genomförs ett **Klassforum** i demokratisk ordning med ordförande för mötet samt sekreterare. Aktuella delar av det som klassen kommer fram till på mötet tas med till skolledningen i samband med **Elevforum** som också det hålls en gång i månaden.

Tema: Att vara kompis

Innehåll

Gruppdynamik, relationer, bästisar, gäng, innebörden av kränkande behandling och mobbing, åtgärder, Vibyskolans ordningsregler och åtgärdstrappa går igenom. Allas lika värde/lika olika.

Förslag på frågeställningar

Hur ska en bra kompis vara?

Måste man ha en bästis?

Måste man vara kompis med någon som man inte tycker så mycket om?

Hur kan man förbättra sig och vara en bättre kompis?

Får en kompis skvallra?

Är det fel att tycka att en kompis är jobbig?

Är det fel att behöva ändra på en kompis sätt att vara om man tycker kompisens bär sig dumt åt?

En bra kompis ska inte vara dum och inte skratta när man gör illa sig, eller hur?

Måste man ha regler som kompisar eller räcker det med osagda regler?

Är ordspråket: Som man vill bli behandlad själv, ska man behandla andra, korrekt?

Tema: Framtiden och Omvärlden (Studie- och yrkesvägledning)

Innehåll

Yrken i samhället, arbetsmarknad

Förslag på frågeställningar

Vad finns det för yrken?

Vad är viktigt för mig i framtiden?

Vem vill jag bli?

Varför ska man jobba?

Vad är de som bestämmer vad jag ska jobba med?

Vad är det som bestämmer hur jag ska leva?

Vad är viktigt i livet?

Vad består livet av?

Se plan för Studie- och yrkesvägledning

Tema: På Nätet

Innehåll

Nätetikett, Vibyskolans ordningsregler och åtgärdstrappa, Vibyskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling. Inspireras av Maria Dufva. "Stopp min kropp" (Rädda Barnens material)

Förslag på frågeställningar

På vilka sajter befinner jag mig på nätet? Varför?

Vad är det som bestämmer vilka sajter och/eller sociala medier som man är inne på?

Vad finns det för regler på nätet?

Hur ska man bete sig på nätet?

Hur kan man vara trygg på nätet?

IT-säkerhet - Vad har du för användarnamn och koder? Kan någon komma in på ditt konto?

Vilka kan läsa det som jag skriver på nätet?

Skulle jag säga det jag skriver, muntligt till någon?

Vad gör man när man ser att någon är taskig mot någon annan på nätet?

Vad är bra med nätet?

Vad kan vara mindre bra med nätet?

Hur kan ni ungdomar visa vuxna vad som finns på nätet?

Vem får man filma eller fotografera?

Vad får man göra med bilder och filmer som man har tagit på andra?

Varför tror du att det är kul att skapa videor och lägga ut på nätet?

Är det roliga att umgås med vänner på nätet än i verkligheten? Varför? Varför inte?

Årskurs 4-5

En gång i månaden genomförs ett **Klassforum** i demokratisk ordning med ordförande för mötet samt sekreterare. Aktuella delar av det som klassen kommer fram till på mötet tas med till skolledningen i samband med **Elevforum** som också det hålls en gång i månaden.

PERIOD 1

Tema: Planering och utveckling

Innehåll

Planering av terminens mål och tillvägagångssätt, planering inför utvecklingssamtal, Kunskapsportfolio, studieteknik, Vibyskolans ordningsregler samt åtgärdstrappa gås igenom

Förslag på frågeställningar

Vad är skillnaden på kunskap och förmågor?

Vilka övergripande mål har jag med terminen?

Vilka ämnen ska vi läsa?

Vilka ämnen är jag mer intresserade av och varför?

Är det några ämnen som jag redan nu vet att jag behöver jobba hårdare med?

Vad vill jag presentera om skolan och mig för mamma och/eller pappa på utvecklingssamtalet?

Var och hur ska jag läsa läxor?

Hur lär jag mig bäst? Hur vet jag det?

Hur ska vi ha det i klassen?

Klassregler?

Möblering och organisation i klassrummet?

Hur ska klassrumsmiljön vara?

Perioden ska återkomma kort i mitten av terminen då det är dags för mitterminsavstämning mellan mentor och mentorselev, satta mål och tillvägagångssätt följs upp och eventuella nya mål och tillvägagångssätt sätts.

PERIOD 2

Tema: På Nätet

Innehåll

Nätetikett, Vibyskolans ordningsregler och åtgärdstrappa, Vibyskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling. Inspireras av Maria Dufva.

Förslag på frågeställningar

- På vilka sajter befinner jag mig på nätet? Varför?
- Vad är det som bestämmer vilka sajter och/eller sociala medier som man är inne på?
- Vad finns det för regler på nätet?
- Hur ska man bete sig på nätet?
- Hur kan man vara säker på nätet?
- IT-säkerhet - Vad har du för användarnamn och koder? Kan någon komma in på ditt konto?
- Vilka kan läsa det som jag skriver på nätet?
- Skulle jag säga det jag skriver, muntligt till någon?
- Vad gör man när man ser att någon är taskig mot någon annan på nätet?
- Vad är bra med nätet?
- Vad kan vara mindre bra med nätet?
- Hur kan ni ungdomar visa vuxna vad som finns på nätet?
- Vem får man filma eller fotografera?
- Vad får man göra med bilder och filmer som man har tagit på andra?
- Varför tror du att det är kul att skapa videor och lägga ut på nätet?
- Är det roliga att umgås med vänner på nätet än i verkligheten? Varför? Varför inte?

Tema: Att vara kompis

Innehåll

Gruppdynamik, relationer, bästisar, gäng, innebörden av kränkande behandling och mobbing, åtgärder, Vibyskolans ordningsregler och åtgärdstrappa.

Förslag på frågeställningar

- Hur ska en bra kompis vara?
- Måste man ha en bästis?
- Måste man vara kompis med någon som man inte tycker så mycket om?
- Hur kan man förbättra sig och vara en bättre kompis?
- Får en kompis skvallra?
- Är det fel att tycka att en kompis är jobbig?
- Är det fel att behöva ändra på en kompis sätt att vara om man tycker kompisens bär sig dumt åt?
- En bra kompis ska inte vara dum och inte skratta när man gör illa sig, eller hur?
- Måste man ha regler som kompisar eller räcker det med osagda regler?
- Är ordspråket: Som man vill bli behandlad själv, ska man behandla andra, korrekt?

Tema: Gruppen och Jag

Innehåll

Gruppdynamik, grupptryck, relationer, olika roller i en grupp, satta roller, nya roller, att byta roll, konflikter, Vibyskolans ordningsregler och åtgärdstrappa. Allas lika värde/lika olika

Förslag på frågeställningar

Vad är skillnaden mellan kränkande behandling, diskriminering, trakasserier och mobbing?

Varför förekommer kränkande behandling?

Varför förekommer mobbing?

Har ”mobbare” dåligt självförtroende?

Tror du att ”mobbare” ofta blivit mobbade själva?

Vad kan mobbing bero på?

Får ”mobbbare” dåligt samvete eller känner sig ledsna när de har mobbat någon?

Blir man mobbad för att man inte vill vara som alla andra?

Vilken roll har jag i klassen?

Har jag olika roller i olika gruppen där jag ingår; familjen, laget, kompisgänget?

Vad kan man göra för att komma ur sin roll?

Hur kan man göra för att hjälpa andra komma ur sin roll?

Hur kan jag göra för att inte hamna i konflikter?

Vad gör jag om jag hamnar i en konflikt?

När uppstår konflikter?

Tema: Knopp och Kropp

Innehåll

Kroppens utveckling för aktuell ålder. Ta in anonyma frågor från eleverna - vad vill de veta?

Kroppsideal, ”jag är bra som jag är”, man kan se ut som man vill, gilla sig själv, vad händer i min kropp just nu och varför.

”Stopp min kropp” (Rädda Barnens material)

Ämnesintegrering

Temat bör integreras med ämnet biologi och vad det är som händer i kroppen i början av puberteten. Samarbeta med skolsköterska och kurator.

Tema: Framtiden och Omvärlden (Studie- och yrkesvägledning)

Innehåll

Yrken i samhället, arbetsmarknad

Förslag på frågeställningar

Vad finns det för yrken?

Vad är viktigt för mig i framtiden?

Varför ska man jobba?

Vad är de som bestämmer vad jag ska jobba med?

Vad är det som bestämmer hur jag ska leva?

Vad är viktigt i livet? Vad består livet av? Se plan för Studie- och yrkesvägledning

Årskurs 6

En gång i månaden genomförs ett **Klassforum** i demokratisk ordning med ordförande för mötet samt sekreterare. Aktuella delar av det som klassen kommer fram till på mötet tas med till skolledningen i samband med **Elevforum** som också det hålls en gång i månaden.

PERIOD 1

Tema: Planering och utveckling

Innehåll

Planering av terminens mål och tillvägagångssätt, planering inför utvecklingssamtal, Kunskapsportfolio, studieteknik, Vibyskolans ordningsregler samt åtgärdstrappa gås igenom

Förslag på frågeställningar

Vad är skillnaden på kunskap och förmågor?

Vilka övergripande mål har jag med terminen?

Vilka ämnen ska vi läsa?

Vilka ämnen är jag mer intresserade av och varför?

Är det några ämnen som jag redan nu vet att jag behöver jobba hårdare med?

Vad vill jag presentera om skolan och mig för mamma och/eller pappa på utvecklingssamtalet?

Var och hur ska jag läsa läxor?

Hur lär jag mig bäst? Hur vet jag det?

Hur ska vi ha det i klassen?

Klassregler?

Möblering och organisation i klassrummet?

Hur ska klassrumsmiljön vara?

Perioden ska återkomma kort i mitten av terminen då det är dags för mitterminsavstämning mellan mentor och mentorselev, satta mål och tillvägagångssätt följs upp och eventuella nya mål och tillvägagångssätt sätts.

PERIOD 2

Tema: På Nätet

Innehåll

Nätetikett, Vibyskolans ordningsregler och åtgärdstrappa, Vibyskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling. Inspireras av Maria Dufva. "Stopp min kropp" (Rädda Barnens material)

Förslag på frågeställningar

På vilka sajter befinner jag mig på nätet nu? Varför?

Vad är det som bestämmer vilka sajter och/eller sociala medier som man är inne på?

Vad är det som har förändrats från när jag gick i femman?

Vad finns det för regler på nätet?

Är det andra regler nu när man är äldre? Vilka? Varför?

Hur kan man vara trygg på nätet?

IT-säkerhet - Vad har du för användarnamn och koder? Kan någon komma in på ditt konto?

Hur ska man bete sig på nätet?

Vilka kan läsa det som jag skriver på nätet?

Skulle jag säga det jag skriver, muntligt till någon?

Vad gör man när man ser att någon är taskig mot någon annan på nätet?

Vad är bra med nätet?

Vad kan vara mindre bra med nätet?

Hur kan ni ungdomar visa vuxna vad som finns på nätet?

Vem får man filma eller fotografera?

Vad får man göra med bilder och filmer som man har tagit på andra?

Varför tror du att det är kul att skapa videor och lägga ut på nätet?

Är det roliga att umgås med vänner på nätet än i verkligheten? Varför? Varför inte? Har det förändrats från det att man var yngre?

Tema: Online

Olle Åström och Stefan Wallin håller i temat och planeras in tillsammans med dem. Tidpunkten är vanligen i slutet av höstterminen och in på vårterminen.

Innehåll

Nätverksbyggande bland föräldrar/vårdnadshavare och samtidigt utbildning med eleverna.

Förhållningssätt till alkohol, droger, tobak och internet mm.

Väcka diskussioner i hemmet mellan ungdomar och föräldrar

Ge ungdomarna ökad förståelse för föräldrarnas situation med stress och dåligt samvete mm.

Skapa möjligheter till naturliga kontakter med personal som jobbar med ungdomar på kvällar och helger, tex Vcafé, fältare och poliser.

Förebygga kränkningar, utanförskap och fördomar.

Tema: Kärlek och relationer

Innehåll

Temat är ofta omtyckt och roligt för eleverna att diskutera, kan med fördel diskuteras i halvklasser med en vuxen i varje grupp. Cirkelsamtal, fyrahörnsövningar, ”hemliga möten” (finns planering för sådana i vårt digitala bibliotek), loggboksskrivande, övningar kring känslor, att tala om hur man känner, mår och varför

Ämnesintegrering

Temat kan med fördel integreras med ämnet biologi och vad det är som händer i kroppen då man känner olika känslor. Samarbeta med skolsköterska och kurator.

Förslag på frågeställningar

Vad finns det för olika relationer

Vad finns det för olika typer av kärlek?

Finns det rätt och fel inom kärlek?

Hur kan man göra för att inte såra andra när det kommer till kärlek?

Vad är kärlek?

Kan man säga: Jag älskar dig! Till vem som helst?

Hur känner man sig när man är kär? Vilka symptom får man?

Varför kan det vara så att man inte vågar prata med den man är kär i?

Varför tycker vissa att kärlek är löjligt eller äckligt?

Är ålder viktigt i ett förhållande?

Är det fel att vara tillsammans med någon och tycka om någon annan litegrann också?

Tema: Gruppen och Jag

Innehåll

Gruppdynamik, Gruppsyck, Relationer, Hur uppfattas jag? Arbete kring olika typer av känslor - rollspel, Hur ser jag ut när är arg? Olika roller i en grupp, Satta roller, Nya roller, Att byta roll, Konflikter, Vibyskolans ordningsregler och åtgärdstrappa. Allas lika värde/lika olika

Förslag på frågeställningar

Vad är skillnaden mellan kränkande behandling, diskriminering, trakasserier och mobbing?

Varför förekommer kränkande behandling?

Varför förekommer mobbing?

Har ”mobbare” dåligt självförtroende?

Tror du att ”mobbare” ofta blivit mobbade själva?

Vad kan mobbing bero på?

Får ”mobbare” dåligt samvete eller känner sig ledsna när de har mobbat någon?

Blir man mobbad för att man inte vill vara som alla andra?

Vilken roll har jag i klassen?

Har jag olika roller i olika gruppen där jag ingår; familjen, laget, kompisgänget?

Vad kan man göra för att komma ur sin roll?

Hur kan man göra för att hjälpa andra komma ur sin roll?

Hur uppfattas olika känslor?

Om jag ”vaknat på fel sida” har jag rätt att vara på dåligt humor mot andra när jag kommer till skolan?

Hur ser man ut när man är arg?

Hur kan olika blickar uppfattas?

Tema: Könsroller

Innehåll

Skillnad och likheter mellan samhällets olika roller

Förslag på frågeställningar

Varför existerar könsroller?

Finns det killfärger resp tjejfärger?

Varför gillar killar riddare och tjejer prinsessor?

Varför tjänar oftast män mer än kvinnor även fast de har samma arbete?

Är det oftast så att kvinnor städar, diskar och lagar mat och killarnas roll är att tjäna pengar?

Ska man få klä sig som man själv vill?

Ska man behandla killar och tjejer olika?

Är det fel som kille att tycka om det som tjejer gillar och tvärtom?

Hur ser rollerna ut i din omgivning?

Tema: Framtiden och Omvärlden (Studie- och yrkesvägledning)

Innehåll

Yrken i samhället, arbetsmarknad

Förslag på frågeställningar

Vad finns det för yrken?

Vad är viktigt för mig i framtiden?

Vem vill jag bli?

Varför ska man jobba?

Vad är de som bestämmer vad jag ska jobba med?

Vad är det som bestämmer hur jag ska leva?

Vad är viktigt i livet?

Vad består livet av?

Se plan för Studie- och yrkesvägledning

Årskurs 7

En gång i månaden genomförs ett **Klassforum** i demokratisk ordning med ordförande för mötet samt sekreterare. Aktuella delar av det som klassen kommer fram till på mötet tas med till skolledningen i samband med **Elevforum** som också det hålls en gång i månaden.

PERIOD 1

Tema: Planering och utveckling

Innehåll

Planering av terminens mål och tillvägagångssätt, planering inför utvecklingssamtal, Kunskapsportfolio, studieteknik, Vibyskolans ordningsregler samt åtgärdstrappa gås igenom

Förslag på frågeställningar

Vad är skillnaden på kunskap och förmågor?

Vilka övergripande mål har jag med terminen?

Vilka ämnen ska vi läsa?

Vilka ämnen är jag mer intresserade av och varför?

Är det några ämnen som jag redan nu vet att jag behöver jobba hårdare med?

Vad vill jag presentera om skolan och mig för mamma och/eller pappa på utvecklingssamtalet?

Var och hur ska jag läsa läxor?

Hur lär jag mig bäst? Hur vet jag det?

Hur ska vi ha det i klassen?

Klassregler?

Möblering och organisation i klassrummet?

Hur ska klassrumsmiljön vara?

Perioden ska återkomma kort i mitten av terminen då det är dags för mitterminsavstämning mellan mentor och mentorselev, satta mål och tillvägagångssätt följs upp och eventuella nya mål och tillvägagångssätt sätts.

PERIOD 2

Tema: På Nätet

Innehåll

Nätetikett, Vibyskolans ordningsregler och åtgärdstrappa, Vibyskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling. Inspireras av Maria Dufva. "Stopp min kropp" (Rädda Barnens material)

Förslag på frågeställningar

På vilka sajter befinner jag mig på nätet nu? Varför?
Vad är det som bestämmer vilka sajter och/eller sociala medier som man är inne på?
Vad är det som har förändrats från när jag gick i sexan?
Vad finns det för regler på nätet?
Är det andra regler nu när man är äldre? Vilka? Varför?
Hur ska man bete sig på nätet?
Hur kan man vara trygg på nätet?
IT-säkerhet - Vad har du för användarnamn och koder? Kan någon komma in på ditt konto?
Vilka kan läsa det som jag skriver på nätet?
Skulle jag säga det jag skriver, muntligt till någon?
Vad gör man när man ser att någon är taskig mot någon annan på nätet?
Vad är bra med nätet?
Vad kan vara mindre bra med nätet?
Hur kan ni ungdomar visa vuxna vad som finns på nätet?
Vem får man filma eller fotografera?
Vad får man göra med bilder och filmer som man har tagit på andra?
Varför tror du att det är kul att skapa videor och lägga ut på nätet?
Är det roliga att umgås med vänner på nätet än i verkligheten? Varför? Varför inte? Har det förändrats från det att man var yngre?

Tema: Knopp och Kropp

Innehåll

Kroppens utveckling för aktuell ålder. Ta in anonyma frågor från eleverna - vad vill de veta? Besök på Sollentuna ungdomsmottagning.

Ämnesintegrering

Temat bör integreras med ämnet biologi och vad det är som händer i kroppen i aktuell ålder. Samarbeta med skolsköterska och kurator.

Förslag på frågeställningar

Kroppsideal, vad är det? Vilka har jag? Vilka har vi i klassen? Vilka har vi i klassrummet?
"Jag är bra som jag är", eller?
Man kan se ut som man vill eller hur?
Hur gör man om man inte gilla sig själv? Om det är så, vad är det som gjort det?
Vad händer i min kropp just nu och varför?

Tema: Omvärlden

Innehåll

Synen på den andre, att vara annorlunda, att inte passa in, att komma som ny till ett land. Ta in de länder som vi känner genom våra internationella projekt i temat.

Ämnesintegrering

Kan med fördel integreras med ämnet samhällskunskap och området Konflikter och/eller det som rapporteras i media från världen omkring oss samt ämnet religion och någon av världsreligionerna.

Förslag på frågeställningar

- Har de som bor i Brasilien samma kärleksproblem som vi?
- Hur tänker de som bor i Frankrike om sin kropp?
- Hur är det som tonåring att komma till Sverige?
- Hur känns det att vara den enda som är blond i en klass?
- Hur känns det att vara den som är längst i klassen?

Tema: Gruppen och Jag

Innehåll

Gruppdynamik, gruppsytryck relationer, olika roller i en grupp, satta roller, nya roller, att byta roll, konflikter, Vibyskolans ordningsregler och åtgärdstrappa. Vem är jag i samhället? Relationer i samhället, Vad är våld? Våld i samhället. Allas lika värde/lika olika

Ämnesintegrering

Kan med fördel integreras med ämnet samhällskunskap och området Lag och Rätt samt pågående konflikter i svenska samhällen samt med aktuella frågor i samhället samt konflikter och krig i världen.

Förslag på frågeställningar

- Vad är skillnaden mellan kränkande behandling, diskriminering, trakasserier och mobbing?
- Varför förekommer kränkande behandling?
- Varför förekommer mobbing?
- Har "mobbare" dåligt självförtroende?
- Tror du att "mobbare" ofta blivit mobbade själva?
- Vad kan mobbing bero på?
- Får "mobbbare" dåligt samvete eller känner sig ledsna när de har mobbat någon?
- Bli man mobbad för att man inte vill vara som alla andra?
- Vilken roll har jag i klassen?
- Har jag olika roller i olika gruppen där jag ingår; familjen, laget, kompisgänget?
- Vad kan man göra för att komma ur sin roll?
- Hur kan man göra för att hjälpa andra komma ur sin roll?
- Varför finns det våld? När förekommer våld?
- Förekommer det mer våld i vissa grupper i samhället? Varför?
- Varför använder man våld istället för att prata om konflikten?
- Får man använda våld överhuvudtaget?

Tema: Självkänsla vs självförtroende

Innehåll/förslag på frågeställningar

Vilka är dina egenskaper?

Vilka är dina styrkor?

Hur viktigt är det med bekräftelse från andra?

Varför är det viktigt?

Hur känner du dig när andra bekräftar dig?

Hur känner du dig när du inte får bekräftelse från andra?

Hur kan du jobba med att bekräfta dig själv?

Litteraturtips: Mia Törnbloms *Självkänsla nu*. Finns i klassuppsättning på skolan. Finns även ett arbetsmaterial till den på PV.

Tema: Framtiden och Omvärlden (Studie- och yrkesvägledning)

Innehåll

Yrken i samhället, arbetsmarknad

Förslag på frågeställningar

Vad finns det för yrken?

Vad är viktigt för mig i framtiden?

Vem vill jag bli?

Varför ska man jobba?

Vad är de som bestämmer vad jag ska jobba med?

Vad är det som bestämmer hur jag ska leva?

Vad är viktigt i livet?

Vad består livet av?

Se plan för Studie- och yrkesvägledning

Årskurs 8

En gång i månaden genomförs ett **Klassforum** i demokratisk ordning med ordförande för mötet samt sekreterare. Aktuella delar av det som klassen kommer fram till på mötet tas med till skolledningen i samband med **Elevforum** som också det hålls en gång i månaden.

PERIOD 1

Tema: Planering och utveckling

Innehåll

Planering av terminens mål och tillvägagångssätt, planering inför utvecklingssamtal, Kunskapsportfolio, studieteknik, Vibyskolans ordningsregler samt åtgärdstrappa gås igenom

Förslag på frågeställningar

Vad är skillnaden på kunskap och förmågor?

Vilka övergripande mål har jag med terminen?

Vilka ämnen ska vi läsa?

Vilka ämnen är jag mer intresserade av och varför?

Är det några ämnen som jag redan nu vet att jag behöver jobba hårdare med?

Vad vill jag presentera om skolan och mig för mamma och/eller pappa på utvecklingssamtalet?

Var och hur ska jag läsa läxor?

Hur lär jag mig bäst? Hur vet jag det?

Hur ska vi ha det i klassen?

Klassregler?

Möblering och organisation i klassrummet?

Hur ska klassrumsmiljön vara?

Perioden ska återkomma kort i mitten av terminen då det är dags för mitterminsavstämning mellan mentor och mentorselev, satta mål och tillvägagångssätt följs upp och eventuella nya mål och tillvägagångssätt sätts.

PERIOD 2

Tema: Stress

Innehåll

Vad är stress? Finns det olika typer av stress? Hur kan man arbeta med sin stresskänsla? Massage, mindfulness, samarbete med skolsköterska och kurator.

Förslag på frågeställningar

Om du tänker på en situation som gör att du ibland kan känna dig stressad – vad tror du att du skulle behöva förändra för att må bättre vid ett sådant tillfälle?

Vad är ditt bästa sätt att varva ner?

Vad är viktigt för dig i livet just nu?

Varför stressar man? Vad kan man göra för att motverka stress?

Tema: På Nätet

Innehåll

Nätetikett, Vibyskolans ordningsregler och åtgärdstrappa, Vibyskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling. Inspireras av Maria Dufva. "Stopp min kropp" (Rädda Barnens material)

Förslag på frågeställningar

- På vilka sajter befinner jag mig på nätet nu? Varför?
- Vad är det som bestämmer vilka sajter och/eller sociala medier som man är inne på?
- Vad är det som har förändrats från när jag gick i sjuan?
- Hur kan man göra för att lära yngre hur man ska vara på nätet?
- Vad finns det för regler på nätet?
- Är det andra regler nu när man är äldre? Vilka? Varför?
- Hur ska man bete sig på nätet?
- Hur kan man vara trygg på nätet?
- IT-säkerhet - Vad har du för användarnamn och koder? Kan någon komma in på ditt konto?
- Vilka kan läsa det som jag skriver på nätet?
- Skulle jag säga det jag skriver, muntligt till någon?
- Vad gör man när man ser att någon är taskig mot någon annan på nätet?
- Vad är bra med nätet?
- Vad kan vara mindre bra med nätet?
- Hur kan ni ungdomar visa vuxna vad som finns på nätet?
- Vem får man filma eller fotografera?
- Vad får man göra med bilder och filmer som man har tagit på andra?
- Varför tror du att det är kul att skapa videor och lägga ut på nätet?
- Är det roliga att umgås med vänner på nätet än i verkligheten? Varför? Varför inte? Har det förändrats från det att man var yngre?

Tema: Framtiden och Omvärlden (Studie- och yrkesvägledning)

Innehåll

Yrken i samhället, arbetsmarknad

Förslag på frågeställningar

- Vad finns det för yrken?
- Vad finns det för utbildningar?
- Vilka gymnasieskolor finns det?
- Vad är viktigt inför gymnasievalet?
- Vad är viktigt för mig i framtiden?
- Vem vill jag bli?
- Varför ska man jobba?
- Vad är de som bestämmer vad jag ska jobba med?
- Vad är det som bestämmer hur jag ska leva?
- Vad är viktigt i livet?
- Vad består livet av? Se plan för Studie- och yrkesvägledning

Tema: Könsroller

Innehåll

Skillnad och likheter mellan samhällets olika roller

Förslag på frågeställningar

Varför existerar könsroller?

Finns det killfärger resp tjejfärger?

Är det så att killar gillar riddare och tjejer prinsessor? Lek med fördomar...

Tjänar män mer än kvinnor även fast de har samma arbete? Undersök aktuell statistik och diskutera...

Hur ser rollerna ut i din omgivning?

Är det oftast så att kvinnor städar, diskar och lagar mat och killarnas roll är att tjäna pengar? Hur är det hemma hos er? Hur är det i serier och filmer?

Ska man få klä sig som man själv vill?

Ska man behandla killar och tjejer olika?

Är det fel som kille att tycka om det som tjejer gillar och tvärtom?

Hur har könsroller förändras genom tiderna? Titta t ex på 1900-talet?

Tema: Gruppen och Jag

Innehåll

Gruppdynamik, gruppsyck, alkohol, droger, tobak, relationer, olika roller i en grupp, satta roller, nya roller, att byta roll och konflikter, Vibyskolans ordningsregler och åtgärdstrappa. Relationer i samhället, personlig sfär, integritet, synen på den andre, begreppet Vi och Dem, Minoriteter, Lagar kring rasism. Allas lika värde/lika olika. Vem är jag i förhållande till ANT?

Ämnesintegrering

Kan med fördel integreras med ämnet samhällskunskap och pågående konflikter i svenska samhällen, aktuella frågor i samhället samt konflikter och krig i världen. Området kan också kopplas till ämnet religion och synen på den andre samt ämnet historia och synen på den andre genom historien samt konflikter och revolutioner i historien.

Förslag på frågeställningar

Vad är skillnaden mellan kränkande behandling, diskriminering, trakasserier och mobbing?

Varför förekommer kränkande behandling?

Varför förekommer mobbing?

Har ”mobbare” dåligt självförtroende?

Tror du att ”mobbare” ofta blivit mobbade själva?

Vad kan mobbing bero på? Vem är den andre?

Vad innebär begreppet Vi och Dem? Vem är jag i samhället? Vem vill jag vara?

Får ”mobbare” dåligt samvete eller känner sig ledsna när de har mobbat någon?

Bli man mobbad för att man inte vill vara som alla andra?

Finns det tillfällen då det är svårt att stå emot alkohol? Ge exempel på negativa gruppsyck?

Finns det positiva gruppsyck?

Finns det tillfällen då det är okej att bryta mot de regler som föräldrarna har?

Vad är gruppsyck? När ställs du inför ett gruppsyck?

Årskurs 9

En gång i månaden genomförs ett **Klassforum** i demokratisk ordning med ordförande för mötet samt sekreterare. Aktuella delar av det som klassen kommer fram till på mötet tas med till skolledningen i samband med **Elevforum** som också det hålls en gång i månaden.

PERIOD 1

Tema: Planering och utveckling

Innehåll

Planering av terminens mål och tillvägagångssätt, planering inför utvecklingssamtal, Kunskapsportfolio, studieteknik, Vibyskolans ordningsregler samt åtgärdstrappa gås igenom

Förslag på frågeställningar

Vad är skillnaden på kunskap och förmågor?

Vilka övergripande mål har jag med terminen?

Vilka ämnen ska vi läsa?

Vilka ämnen är jag mer intresserade av och varför?

Är det några ämnen som jag redan nu vet att jag behöver jobba hårdare med?

Vad vill jag presentera om skolan och mig för mamma och/eller pappa på utvecklingssamtalet?

Var och hur ska jag läsa läxor?

Hur lär jag mig bäst? Hur vet jag det?

Hur ska vi ha det i klassen?

Klassregler?

Möblering och organisation i klassrummet?

Hur ska klassrumsmiljön vara?

Perioden ska återkomma kort i mitten av terminen då det är dags för mitterminsavstämning mellan mentor och mentorselev, sätta mål och tillvägagångssätt följs upp och eventuella nya mål och tillvägagångssätt sätts.

PERIOD 2

Tema: Stress

Innehåll

Vad är stress? Finns det olika typer av stress? Hur kan man arbeta med sin stresskänsla? Massage, mindfulness, samarbete med skolsköterska och kurator.

Förslag på frågeställningar

Om du tänker på en situation som gör att du ibland kan känna dig stressad – vad tror du att du skulle behöva förändra för att må bättre vid ett sådant tillfälle?

Vad är ditt bästa sätt att varva ner?

Vad är viktigt för dig i livet just nu?

Varför stressar man? Vad kan man göra för att motverka stress?

Tema: Ekonomi (samplaneras med Hkk)

Innehåll

Privatekonomi, bjud in föreläsare från bankvärlden som pratar om ekonomiska fallor man lätt kan hamna i, gör en verklig budget, lån av olika slag, skulder, inkomst

Förslag på frågeställningar

Vad ska man lägga pengar på?

Hur mycket är rimligt att spara?

Hur kan man spara pengar?

Är pengar viktigt? Varför, Varför inte?

Kan alla hamna i "Lyxfällan"?

Tema: Identitet

Innehåll

Vem är jag i samhället? Vem vill jag vara? Relationer i samhället, personlig sfär, integritet, synen på den andre, begreppet Vi och Dem, Minoriteter, Lagar kring diskriminering, Vibyskolans ordningsregler, åtgärdstrappa och Plan mot diskriminering och kränkande behandling. Allas lika värde/lika olika. Vem är jag i förhållande till ANT?

Förslag på frågeställningar

Vad tänker ni på när ni hör ordet identitet?

Vad består en identitet av?

Kan identiteten formas?

Vem/Vad kan forma dig?

Är identitet viktigt?

Vem vill jag vara?

Vem vill jag bli?

Hur blir jag den jag vill vara?

Vad är grupptryck?

När ställs du inför ett grupptryck?
Ge exempel på negativa grupptryck?
Finns det positiva grupptryck?
Vem är den andre?
Vad innebär begreppet Vi och Dem?

Tema: Puss & Kram

Innehåll

Samtal kring känslor, sex och synen på den andre. Värderingsövningar. Dilemman som man kan hamna i som tonåring. Materialet Puss och Snusk med övningar finns i skolans digitala bibliotek. Sammanbete med skolsköterska och kurator. Inspireras av Maria Dufva. "Stopp min kropp" (Rädda Barnens material)

Ämnesintegrering

Temat bör integreras med ämnet biologi och vad det är som händer i kroppen i aktuell ålder. Samarbete med skolsköterska och kurator.

Förslag på frågeställningar

Vad är kärlek?
Vem blir man kär i?
Hur visar man kärlek?
Hur visas kärlek i media?
Hur visas sex i media?
Vad ska man tänka på när det gäller puss och snusk?
Vem ska man ha sex med?
Hur trär man på en kondom?
Vilka könsjukdomar finns det? Vad är det viktigt att tänka på?

Tema: Framtiden och Omvärlden (Studie- och yrkesvägledning)

Innehåll

Yrken i samhället, arbetsmarknad, bucket-list, skriv ett brev till dig själv i framtiden

Förslag på frågeställningar

Vad finns det för yrken?
Vad är viktigt för mig i framtiden?
Vem vill jag bli?
Varför ska man jobba?
Vad är de som bestämmer vad jag ska jobba med?
Vad är det som bestämmer hur jag ska leva?
Vad är viktigt i livet?
Vad består livet av?

Se plan för Studie- och yrkesvägledning